

بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان درباره‌ی فرم جاری ارزشیابی اساتید

حسین معصومی‌جهنديزی^۱، دکتر حیم سوروی زنجانی^۲، دکتر نورالدین موسوی‌نسب^۳، غلامرضا بیگدلی^۴

نویسنده مسئول: زنجان دانشگاه علوم پزشکی زنجان، دانشکده‌ی بهداشت hmjfha@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: ارزشیابی برای اصلاح امور و بدون نقص انجام دادن کارها ضروری است. ارزشیابی اساتید یک امر بسیار مهم و ضروری است. این مطالعه با هدف تعیین نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان درباره‌ی فرم جاری ارزشیابی اساتید انجام شد.

روش بررسی: در یک مطالعه‌ی مقطعی، ۷۴۲ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی زنجان که به‌طور تصادفی نمونه‌گیری شده بودند، در سال ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار گرفتند. حجم نمونه در هر دانشکده، تعداد ۲۵۰ نفر در نظر گرفته شد. فرم ارزیابی جاری اساتید تکثیر و در اختیار دانشجویان قرار گرفت و پس از تکمیل و جمع‌آوری، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: براساس نتایج به‌دست آمده، اکثریت دانشجویان شرکت کننده در این مطالعه، با ارزیابی جاری موافق بودند (۸۵/۶ درصد). میانگین و انحراف معیار کلی نظرات دانشجویان برابر با $40/0 \pm 6/7$ بود که در محدوده‌ی کاملاً موافق و موافق قرار داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به این مطالعه، می‌توان نتیجه گرفت که دید دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان نسبت به فرم ارزشیابی اساتید مثبت است و از طرف دانشجویان این دانشگاه مورد قبول است.

وازگان کلیدی: ارزشیابی، دانشجو، استاد

مقدمه

نظرات اساتید دانشگاه علوم پزشکی زاهدان نسبت به ارزیابی اعضای هیئت علمی، روند نتایج ارزیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در یک دوره‌ی ده ساله و بررسی مقایسه‌ای نتایج خود ارزیابی اعضای هیئت علمی دانشکده‌ی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی

به‌وسیله‌ی ارزیابی می‌توان امور را اصلاح کرد، موانع و اختلافات را برطرف کرد و راه رسیدن به هدف را آشکار نمود و در نتیجه کارها را بهتر از قبل و بدون نقص انجام داد. در رابطه با ارزیابی اساتید که یک امر بسیار مهم و ضروری است، کارهای اندکی مانند،

-
- ۱- کارشناس ارشد آموزش بهداشت، مرکز دانشگاه علوم پزشکی زنجان
  - ۲- دکترای تخصصی میکروب شناسی، دانشیار دانشگاه بقیه... و دانشگاه علوم پزشکی زنجان
  - ۳- دکترای تخصصی آمار حیاتی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان
  - ۴- دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

پذیرفته‌اند و برای اخذ تصمیمات مختلف از جمله درباره‌ی اثر بخش بودن آموزش، ارتقاء کیفیت تدریس اساتید و استخدام ایشان به‌طور روز افزون از ارزیابی دانشجویان استفاده می‌کنند (۷۰). عده‌ای عقیده دارند که ارزیابی اساتید به‌وسیله‌ی دانشجویان می‌تواند مبنای علمی داشته باشد، به‌طوری که در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی ایران با مقایسه‌ی نتایج ارزشیابی اعضای هیئت علمی در طی چندین سال اختلاف قابل ملاحظه‌ای در میانگین نمره‌ی ارزیابی اساتید مشاهده نشد (۹). و این مساله نشان می‌دهد که این نظرات از موقعیت واقعی و پایدار برخوردار هستند.

روش بررسی

این مطالعه یک مطالعه‌ی مقطعی است که در سال ۱۳۸۸ بر روی تعداد ۷۴۲ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان انجام شد. ابتدا جامعه‌ی نمونه به صورت تصادفی انتخاب شدند و سپس به تعداد آنان پرسشنامه که همان فرم ارزیابی جاری اساتید بود، تکثیر و در اختیار آنان قرار گرفت. پرسشنامه‌ها از نظر پایایی مورد ارزیابی قرار گرفتند. برای ارزیابی پایایی ابتدا پرسشنامه بین ۲۰ نظر توزیع گردید و مقدار آلفای کرونباخ ۹۰ درصد محاسبه گردید. سپس پرسشنامه‌های تکمیل شده توسط دانشجویان جمع‌آوری، کدبندی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. محتوای سوالات پرسشنامه شامل توانایی‌های تدریس و تفهیم، مطالب علمی و اخلاق کلاس‌داری و قدرت بیان می‌شد (جداول شماره ۵ و ۳، ۱). در رابطه با هر گزینه، ۵ نظر تحت عنوان کاملاً موافق، موافق، بی‌نظر، مخالف و کاملاً مخالف، ارایه شده بود که دانشجویان باید یکی از آنها را انتخاب می‌کردند. این ۵ نظر به ۳ نظر ادغام (موافق، بی‌نظر و مخالف) و در مقاله آمده است. جامعه‌ی پژوهش تمام دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان شامل رشته‌های بهداشت خانواده، مبارزه با بیماری‌ها بهداشت محیط، بهداشت حرفه‌ای، علوم

مازندران با ارزیابی دانشجویان از آن، انجام شده است. اگر چه مطالعات انجام شده کافی به‌نظر نمی‌رسد ولی می‌تواند شروع خوبی در این زمینه باشد تا دیگران هم در دانشگاه‌های دیگر آنرا انجام داده، تکمیل‌تر کنند. ارزشیابی عموماً از زمانی که بشر رفتار هدفمند انجام داد و به دنبال هدف خاصی بود وجود داشته است. ولی سرآغاز ارزیابی‌های آموزشی را می‌توان از زمان سقراط دانست در آن زمان شاگردان به صورت رسمی ولی نامنظم معلمان خود را ارزیابی می‌کردند. در اوایل قرن بیستم، اولین فرم‌های ارزیابی استاد توسط دانشجو در دانشگاه واشنگتن مورد استفاده قرار گرفت (۱). امروزه ارزیابی از فعالیت‌های آموزشی استادان با بیش از هزاران نوع پرسشنامه‌ی ارزشیابی مختلف انجام می‌گیرد (۲).

در دانشگاه‌های ایران هم ارزیابی استادان رایج شده است. در اکثر دانشگاه‌های معتبر جهان ارزیابی دانشجویان از آموزش اساتید با اهمیت‌ترین منبع برای ارزیابی است (۳). با این وجود این ارزیابی‌ها همیشه به‌راحتی مورد قبول واقع نشده‌اند. بعضی از استادان و مدیران و دانشجویان ادعا کرده‌اند که ارزیابی‌های دانشجویان معتبر و روایوده، بعضی ادعا کرده‌اند که این ارزیابی‌ها قادر اعتبار بوده، بنابراین بیهوهوداند (۴). بعضی از محققان ارزشیابی از طریق دانشجویان را به عنوان بهترین نوع ارزیابی شناخته‌اند، زیرا عقیده دارند دانشجویان تنها افرادی هستند که مستقیماً توسط استادان آموزش داده می‌شوند، بنابراین برای ارزیابی از فعالیت‌های آموزشی آنان در بهترین شرایط قرار دارند (۵). در مقابل، گروهی دیگر اعتقاد دارند که دانشجویان از بلوغ ورشد کافی برای قضاؤت در امور آموزش برخوردار نبوده، با مفهوم تدریس و یادگیری آشنا نمی‌باشند و به سادگی با یک نمایش جذاب یا نمره خوب اغفال می‌شوند (۶). به‌طور کلی مروری بر یافته‌های تحقیقاتی نشان می‌دهد که علی‌رغم این اختلاف نظرها مدیران و مسوولان اکثر موسسه‌های آموزش عالی در سطح جهان، ارزیابی دانشجویان را به عنوان منبع موثق و قابل قبول

برای مقایسه نمرات در ترم‌های تحصیلی مختلف و رشته‌های تحصیلی از آزمون آنالیز واریانس استفاده گردید. برای تعیین وضعیت نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولوگروف اسمیرنف استفاده شد.

یافته‌ها

از مجموع ۷۴۲ دانشجو که نظرات آنان جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شد، ۳۵/۱ درصد مرد و ۶۴/۹ زن بودند.

آزمایشگاهی، رادیولوژی، پزشکی، پرستاری، مامایی، هوشبری، اتاق عمل، و فوریت‌های پزشکی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۸ به تعداد ۷۴۲ نفر بودند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه، ارزشیابی اساتید مشتمل بر سوال‌های بسته با مقیاس رتبه‌ای ۵ گزینه‌ای لیکرت به صورت بسیار مخالفم، مخالفم، بی‌نظرم، موافقم، بسیار موافقم با نمره گذاری ۱ تا ۵ بود. بنابراین نمرات بالاتر بیانگر موافقت دانشجویان با فرم ارزشیابی تلقی گردید. برای مقایسه نمرات بین دو جنس و مقطع تحصیلی از آزمون ۱ مستقل و

جدول ۱: فراوانی و درصد نظر دانشجویان درباره‌ی گزینه‌های فرم ارزشیابی اساتید در دانشکده‌ی پیراپزشکی و بهداشت

مخالفم	موافقم			بی‌نظرم			مخالفم
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
در زمان مشخص شده در محیط اموزشی حضور می‌یابد	۶	۱۵	۱۰/۴	۲۶	۸۳/۶	۲۰۹	
از تمام وقت تعیین شده کلاس با برنامه ریزی صحیح استفاده می‌کند	۱۲	۳۰	۱۳/۶	۳۴	۷۴/۴	۱۸۶	
توانایی مطالب ارائه شده با سطح علمی فرآگیران	۱۱/۶	۲۹	۱۱/۶	۲۹	۷۶/۸	۱۹۲	
توانایی پاسخگوئی به سوالات دانشجویان	۵/۶	۱۴	۶/۸	۱۷	۸۷/۶	۲۱۹	
توانایی تفہیم مطالب درسی	۷/۶	۱۹	۱۰/۴	۲۶	۸۲	۲۰۵	
در ابتدای درس اهمیت موضوع را بیان می‌نماید	۱۰/۴	۲۶	۱۷/۶	۴۴	۷۲	۱۸۰	
توالی مطالب را در تدریس رعایت می‌کند	۸/۴	۲۱	۲۰/۸	۵۲	۷۰/۸	۱۷۷	
جمع بندی مطالب ارائه شده در کلاس	۱۳/۲	۳۳	۱۵/۲	۳۸	۷۱/۶	۱۷۹	
قدرت اداره و مدیریت کلاس	۵/۶	۱۴	۱۲/۴	۳۱	۸۲	۲۰۵	
تعیین تکلیف متنوع (تحقیق، پژوهه، طرح سوال برای پاسخگوئی در جلسات آینده در راستای تفہیم بیشتر درس)	۱۶/۸	۴۲	۲۰	۵۰	۶۳/۲	۱۵۸	
ایجاد انگیزه در دانشجویان جهت فرآگیری بیشتر	۱۰/۴	۲۶	۱۲	۳۰	۷۷/۶	۱۹۴	
به امور آموزش و مشاوره با دانشجویان علاقمند بوده، به اندازه کافی وقت صرف می‌نماید	۱۴/۴	۳۶	۱۴/۴	۳۶	۷۱/۲	۱۷۸	
ارایه‌ی سر فصل درس به دانشجو	۶	۱۵	۱۸	۴۵	۷۶	۱۹۰	
قبل از شروع بحث، انتظاری را که در پایان بحث از دانشجو دارد بیان می‌کند	۱۵/۲	۳۸	۲۳/۶	۵۹	۶۱/۲	۱۵۳	
ارایه‌ی مراجع و کتب مربوطه به واحد درسی	۲/۴	۶	۱۰/۸	۲۷	۸۶/۸	۲۱۷	
جلب مشارکت دانشجویان در کلاس با حل مسئله، بحث گروهی، پرسش و پاسخ	۵/۲	۱۳	۱۳/۲	۳۳	۸۱/۶	۲۰۴	
از ابتدای دوره، دانشجو را با نحوه ارزشیابی آشنایی می‌کند.	۴/۸	۱۲	۱۲/۸	۳۲	۸۲/۴	۲۰۶	
ارزشیابی بین دوره‌ای از دانشجو (کوئیز، پرسش و پاسخ)	۱۷/۲	۴۳	۱۵/۶	۳۹	۶۷/۲	۱۶۸	
ارزشیابی وی جهت سنجش آموخته‌های فرآگیران مناسب است.	۹/۴	۲۶	۲۰/۴	۵۱	۶۹/۲	۱۷۳	
دانشجویان را در امر شناساندن و ظایف حرفه‌ای، مسئولیت‌های حرفه‌ای یاری می‌رساند	۸/۴	۲۱	۱۲/۴	۳۱	۷۹/۲	۱۹۸	
با دانشجو رفتار احترام آمیز دارد.	۴/۴	۱۱	۴/۸	۱۲	۹۰/۸	۲۲۷	
بطور کلی با ارزشیابی فوق	۴/۴	۱۱	۱۰	۲۵	۸۵/۶	۲۱۴	

به شرح در جدول شماره ۱ و ۳ و ۵ آمده است. میانگین نظرات دانشجویان نسبت به فرم ارزیابی جاری اساتید ۴/۰۲ می باشد. براساس کد گذاری پرسشنامه، ۵ کاملاً موافق و ۴ موافق تعیین شده است. نمرات ارزیابی که توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان به فرم ارزشیابی داده شده بود با نظر کلی دانشجویان همبستگی کامل داشت. میانگین انحراف معیار کلی نظرات دانشجویان برابر $40/02 \pm 67$ حاصل شد که در جدول شماره ۲ مقایسه نتایج نظرات دانشجویان نسبت به فرم ارزشیابی به تفکیک جنس نشان داده شده است. نمرات نظرات دانشجویان دختر و پسر اختلاف معنی دار نداشت.

مقاطع تحصیلی دانشجویان شرکت کننده در تحقیق، فوق دیپلم، لیسانس و دکترای حرفه ای بود. ترم تحصیلی آنان متفاوت بود. البته چون لیسانس ها ناپیوسته هستند، ترم تحصیلی در مقاطع دو ساله محاسبه می شد که ترم آخر حتی در مقطع لیسانس، ترم چهارم به حساب می آید. رشته های تحصیلی شامل رشته های مبارزه با بیماری ها، بهداشت خانواده، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای، بهداشت عمومی، رادیولوژی، علوم آزمایشگاهی، پزشکی، پرستاری، مامائی، هوشبری، اتفاق عمل، و فوریت های پزشکی بودند. در رابطه با گرینه های فرم ارزیابی، نظرات دانشجویان به تک تک موارد

جدول ۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار نمرات دانشجویان پیراپزشکی در رابطه با فرم ارزشیابی اساتید به تفکیک خصوصیات دموگرافیک

P-value	میانه	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۰/۷۷	۱/۹۹	۰/۶۷	۴/۰۲	۷۷	مرد
۱/۹۶		۰/۵۴	۴	۱۷۳	زن
۰/۵۱		۰/۵۴	۴/۰۱	۱۲۳	فوق دیپلم
		۰/۶۲	۴/۰۵	۱۲۷	لیسانس
۰/۲۶	۰/۵۸	۴/۰۱	۸۵	ترم اول	ترم تحصیلی
	۰/۵۷	۴/۰۱	۸۹	ترم دوم	
	۰/۵۹	۳/۹۳	۶۶	ترم سوم	
	۰/۶۰	۴/۲۳	۱۰	ترم چهارم	
۰/۲۶	۰/۵۰	۳/۹۸	۳۸	بهداشت خانواده	رشته تحصیلی
	۰/۶۵	۴/۲۱	۱۳	مبارزه با بیماری ها	
	۰/۵۵	۴	۸۸	بهداشت محیط	
	۰/۶۴	۴	۵۶	بهداشت حرفه ای	
	۰/۵۶	۴	۱۲	علوم آزمایشگاهی	
	۰/۵۰	۴/۲۶	۲۲	رادیولوژی	

جدول ۳: توزیع فراوانی نظرات دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان در رابطه با گزینه‌های فرم ارزشیابی جاری اساتید در دانشکده پزشکی ۱۳۸۸

مخالف						موافق	گزینه‌ها
در صد	تعداد	در صد	تعداد	در صد	تعداد		
۴/۵	۱۱	۱۱/۶	۲۸	۸۳/۹	۲۰۳	حضور به موقع در کلاس در ساعت مقرر	
۶/۶	۱۶	۲۶/۹	۶۵	۶۶/۵	۱۶۱	رعایت طول زمان کلاس	
۱۰/۳	۳۷	۳۰/۶	۷۴	۵۴/۱	۱۳۱	ناظارت بر حضور دانشجویان	
۳/۷	۹	۶/۶	۱۶	۸۹/۷	۲۱۷	تهیه یا معرفی متون و جزوای آموزشی مناسب	
۳/۳	۸	۷/۴	۱۸	۸۹/۳	۲۱۶	ارایه‌ی مباحث درسی به صورت هماهنگ و منسجم	
۳/۳	۸	۵	۱۲	۹۱/۷	۲۲۲	ارایه‌ی انتقال و تفهیم مطالب درسی به شکل قابل درک و تسليط بر مطالب درسی	
۲/۹	۷	۱۱/۱	۲۷	۸۶	۲۰۸	اداره‌ی مناسب کلاس	
۲/۹	۷	۸/۷	۲۱	۸۸/۴	۲۱۴	صبر و حوصله در پاسخ‌گوئی به سوالات	
۷	۱۷	۱۲/۴	۳۰	۸۰/۶	۱۹۵	طرح سوالات درسی در حین تدریس و شرکت دادن دانشجو در مباحث	
۳/۳	۸	۸/۷	۲۱	۸۸	۲۱۳	استفاده‌ی مناسب از وسائل کمک آموزشی موجود به تناسب نوع درسی	
۴/۱	۱۰	۸/۷	۲۱	۸۷/۲	۲۱۱	تشویق دانشجویان به مطالعه و پژوهش بیشتر	
۱/۲	۳	۸/۷	۲۱	۹۰/۱	۲۱۸	ارایه‌ی مطالب درسی همراه با مثال و موارد ابتلاء جامعه	
۴/۵	۱۱	۱۲/۴	۳۰	۸۳/۱	۲۰۱	جمع‌بندی مطالب ارایه‌ی شده در پایان درس	
۳/۳	۸	۱۲	۲۹	۸۴/۸	۲۰۵	رعایت موازین اخلاقی	
۸/۷	۲۱	۷	۱۷	۸۴/۳	۲۰۴	طراحی سوالات دقیق جهت سنجش آموخته‌های دانشجویان در طول ترم	
۸/۲	۲۰	۱۱/۶	۲۸	۸۰/۲	۱۹۴	بطور کلی با ارزشیابی فوق	

نظرات دانشجویان دختر و پسر در این دانشکده اختلاف معنی‌دار ندارد.

میانگین و انحراف معیار کلی نظرات دانشجویان برابر $۱/۸۹ \pm ۰/۵۹$ بوده است آمد و نشان داد که نمرات

جدول ۴: مقایسه‌ی شاخص‌های مرکزی نظرات کلی دانشجویان پزشکی درباره‌ی فرم ارزشیابی اساتید به تفکیک جنس

p-value	میانه	انحراف معیار	میانگین	تعداد	جنس
۰/۰۶۱	۲	۰/۵۳	۴	۹۵	مرد
۱/۸۶	۱/۶۲	۰/۶۲	۴	۱۴۷	زن

جدول ۵: توزیع فراوانی نظرات دانشجویان دانشکده‌ی پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی زنجان در رابطه با گزینه‌های فرم ارزشیابی جاری اساتید در سال ۱۳۹۸

مخالف						موافق	گزینه‌ها
در صد	تعداد	در صد	تعداد	در صد	تعداد		
۱۱/۲	۲۳	۸/۴	۲۱	۴۰/۲	۲۰۱	در زمان مشخص شده در محیط آموزشی حضور می‌یابد	
۱۱/۲	۲۸	۱۲/۸	۳۲	۷۶	۱۹۰	از تمام وقت کلاس با برنامه‌ریزی صحیح استفاده می‌کند	
۸/۸	۲۲	۱۱/۲	۲۸	۸۰	۲۰۰	مطلوب ضروری را در اولویت تدریس قرار می‌دهد	
۱۲/۴	۳۱	۱۱/۶	۲۹	۷۶	۱۹۰	حین درس مثال‌های کاربردی یا تمرینات مفید ارایه می‌دهد	
۸/۸	۲۲	۱۰/۸	۲۷	۸۰/۴	۲۰۱	بر موضوع درس و نحوه ارایه‌ی آن تسلاط دارد	
۱۰/۸	۲۷	۱۶/۴	۴۱	۷۲/۸	۱۸۲	درس را با شرحی از اهداف درس شروع می‌کند	
۱۲/۴	۳۱	۱۵/۶	۳۹	۷۲	۱۸۰	در ابتدای درس اهمیت موضوع را بیان می‌کند	
۱۴	۳۵	۱۲/۶	۳۴	۷۲/۴	۱۸۱	توالی مطالب را در تدریس رعایت می‌کند	
۱۳/۲	۳۳	۱۶/۴	۴۱	۷۰/۴	۱۷۶	بسته به شرایط، فرآگیران را در بحث و کارگروهی شرکت می‌دهد	
۷/۶	۱۹	۱۱/۲	۲۸	۸۱/۲	۲۰۳	در صورت لزوم از وسائل کمک آموزشی استفاده می‌کند	
۱۰/۸	۲۷	۱۴/۸	۳۷	۷۴/۴	۱۸۶	از وسائل کمک آموزشی موجود به طور مناسب استفاده می‌کند	
۱۸/۴	۴۶	۱۶	۴۰	۶۵/۶	۱۶۴	مطلوب ارایه شده را در پایان کلاس جمع‌بندی می‌کند	
۱۲	۳۰	۱۶	۴۰	۷۲	۱۸۰	منابع آموزشی مناسب را معرفی می‌کند	
۴	۱۰	۱۲/۶	۳۴	۸۲/۴	۲۰۶	قدرت اداره و مدیریت کلاس را دارد	
۱۷/۶	۴۴	۱۶	۴۰	۶۶/۴	۱۶۶	برای مطالعه‌ی بیشتر و پژوهش ایجاد انگیزه می‌کند	
۱۴/۴	۳۶	۱۷/۲	۴۳	۶۸/۴	۱۷۱	زمان کافی برای راهنمایی دانشجویان صرف می‌کند	
۹/۲	۲۳	۱۲	۳۰	۷۸/۸	۱۹۰	از ابتدای دوره، فرآگیران را با نحوه ارزیابی آشنا می‌کند	
۱۴/۴	۳۶	۱۶/۴	۴۱	۶۹/۲	۱۷۳	در طول ترم یاد گیری فرآگیران را ارزیابی می‌کند	
۱۰/۸	۲۷	۱۹/۶	۴۹	۶۹/۶	۱۷۴	ارزیابی ویجهت سنجش آموخته‌های فرآگیران مناسب می‌باشد	
۱۱/۲	۲۸	۱۷/۶	۴۴	۷۱/۲	۱۷۸	به فرآگیران کمک می‌کند که مسؤولیت حرفه‌ای خود را بشناسند	
۹/۲	۲۳	۲	۵	۸۸/۸	۲۲۲	ارتباط مناسب با احترام متقابل با دانشجو دارد	
۸/۴	۲۱	۱۲/۴	۳۱	۷۹/۲	۱۹۸	بطور کلی با ارزشیابی فوق	

بحث

علاوه بر تقویت تدریس و رفع نقاط ضعف، مبنای برای بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی شده، موجبات ارتقای سطح علمی دانشگاه را فراهم آورد. مطالبی که در این مطالعه می‌تواند مورد بحث واقع شود، این است که بالاترین درصد موافق با گزینه‌ی رفتار احترام‌آمیز با دانشجو

ارزشیابی اساتید در دانشگاه‌ها موضوعی است که هدف آن رفع نواقص در روش تدریس و انتقال درست و کامل دانش از استاد به دانشجو است و اگر این امر براساس موازین علمی به صورت دائم انجام گیرد، نتایج حاصل از آن می‌تواند

دانشجویان با خواندن آنچه که می‌خواهند امتحان دهند، موافق بودند. این تحقیق نشان داد که اکثریت دانشجویان با ارزشیابی جاری موافق هستند همچنین این فرم می‌تواند برای ارزشیابی استادید پس از رفع نواقص توسط افراد متخصص به کار برده شود. تقریباً مطالعات انجام گرفته در دنیا نیز با انجام ارزشیابی استادید توسط دانشجویان موافق هستند، زیرا دانشجو با استاد از طریق مشارکت آموزشی یادگیری ارتباط دارد. در مطالعات مشابهی که در دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۸۴ انجام گرفت، ۹۵/۲ درصد دانشجویان با شیوه‌ی فصلی ارزیابی استادید موافق بودند.

نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های این مطالعه، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان روش فعلی ارزشیابی از استادید که با فرم جاری انجام می‌شود موافق هستند و این فرم و می‌تواند در ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

تقدیر و تشکر

به‌این‌وسیله از معاونت محترم پژوهشی و کلیه‌ی کسانی که در اجرای این طرح با ما همکاری کردند، به خصوص دانشجویان شرکت کننده در این طرح تشکر و قدردانی می‌نمائیم.

(گزینه ۲۱) است. پایین‌ترین درصد به گزینه‌ی قبل از شروع بحث انتظاری که در پایان بحث از دانشجو دارد، مربوط است. (گزینه ۱۴). رفتار احترام‌آمیز با دانشجو که بیشترین درصد موافق را دارد، از نظر روان‌شناسی هم قابل قبول و تفسیر است. برای هر فردی مورد احترام و تایید بودن شاید مقدمه‌ی اعتماد به نفس و دلگرمی برای بقیه‌ی وظایف و مسئولیت‌ها از جمله درس خواندن است. زیرا دانشجو احساس غرور و اعتماد به نفس، خودپذیری، لیاقت و شایستگی می‌کند و طبق نظر مازلو، فیزیولوژیست و روان‌شناس مشهور خود شکوفائی بعد از این مراحل اتفاق می‌افتد. پایین‌ترین موافقت با انتظار است که باز در متون روان‌شناسی انتظار، به خصوص انتظار و کنترل خارج از معمول و زیر سوال بردن می‌تواند ضربه و حساسیت برای مخاطب ایجاد کند که دانشمند روان‌شناس بنام فیشر این موضوع را تأیید می‌کند. وی عقیده دارد برای شکوفایی انگیزش، شایستگی و خود مختاری باید بالا باشد و برای اینکه شایستگی و خود مختاری بالا باشد، رویداد بیرونی باید به صورت غیرکنترل کننده و اطلاع رسان ارایه شود (۱۰). در اینجا هم دانشجویان با این اصل موافق نیستند و در این مطالعه در صد زیاد مخالف (۱۵/۲) در این باره دیده می‌شود. کمترین مخالفت با ارایه‌ی مرجع و کتب مربوط به واحد درسی است (۲/۴ درصد). دانشجویان می‌خواهند سردرگم نباشند و اهداف برنامه روشی و منظم باشد. ۸۶/۸ درصد از

منابع

- ۱- گرجی یوسف، سیف علی اکبر، "رابطه میزان محبوبیت اجتماعی استادان از نظر دانشجویان و نحوه ارزشیابی دانشجویان از فعالیت‌های آموزشی آنان" پایان نامه کارشناسی ارشد تهران دانشکده علوم انسانی دانشگاه علامه طباطبائی ۱۳۷۳
- 2- Seldin p. Successful faculty evaluation programs: changing practices in faculty evaluation. Crugers: NY Coventry press; 1980.
- ۳- شکوری‌نیا عبدالحسین، الهام پور حسین، مظفری علی‌رضا، دشت بزرگی بهمن. "روند نتایج ارزشیابی استادید دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در یک دوره ده ساله" مجله آموزشی در علوم پزشکی / پائیز و زمستان ۱۳۸۶ (۲) ۷،
- 4- Cashin WE. Student ratings of teaching: a summary of the research. Paper presented in IDEA. 2007.

- ۵- غفوریان بروجرد نیا، مهری شکورنیا عبدالحسین، الهام پور حسین " بازخورد اعلام نتایج ارزشیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی اهواز در بهبود کیفیت تدریس انان از دیدگاه خودشان" مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی سال ۱۳۸۲ شماره ۱۰ / ۴۰
- 6- Hjdn Elbow p. Making better use of student evalutions of teacher. 2007.
- 7- Cashin WE. Student ratings of teaching:the research revisted. Paper presented in ZDEA. 2007. Available from:<http://www.dea.ksu.edu/papers/Idea 32 pdf>
- ۸- غلامی میترا، مقتدری اعظم، افشاری اختر، تقاضی محمد حسین، فرزاد کیا مهدی امامی، ال اقا منیژه " مقایسه نتایج ارزشیابی اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران در سالهای ۸۳-۸۵" از مجموعه مقالات هشتمین همایش کشوری آموزش پزشکی ۱۳۸۵ کرمان دانشگاه علوم پزشکی کرمان ص ۱۴۵
- ۹- جعفری حمید، شاهی وحید، کوثریان کوروش، محمودی میترا " بررسی نتایج خود ارزیابی هیئت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران با ارزیابی دانشجویان از آنان " مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران .
- ۱۰- ریو، مارشال." انگیزش و هیجان " ترجمه سید مهدی. یحیی ناشر ۱۹۸۷. ویرایش ص ۱۶۰